

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Verna - A Dominica Septuagesimae, ad Dominicam SS. Trinitatis

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Tunc præcepit & dixit mihi Creator omnium; & qui creavit me, requievit in
tabernaculo meo, & dixit mihi, in Iacob inhabita. Eccles. 24. Qui præcepit
& dixit B. Virgini, ut inhabitaret in Iacob, tibi ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-44214

neque ut ejus ancilla coletur, nisi sic ameretur
ejus humilitas, ut te ipsa & ipsis actibus exer-
ceatur ab eo, qui se diceret amari; quod
tam repugnat luperbo, ut esse superbus desinat
si se ita humiliet, aut nisi se ita humiliet,
nunquam humilitatem colet, neque humili-
lem ancillam Domini, neque sublimem ve-
nerabitur Domini Matrem.

Sap. 15.

O quam verè dictum à sapiente: omnes insipientes & infelices supra modum anima superbi! Quid enim insipientius quam putare se
superbum humili posse placere Deiparae? Quid
infelicitas quam ei nolle placere, cum possit,
si deponas superbiam! Quid insipientius &
infelicitas quam dum contendas te illi pla-
cere, magis in te concites ejus odium & ex-
ecrationem provokes; atque inde consequen-
tes infaustos casus! Neque enim humili ancilla
Domini aliter odit & detestatur super-
bum, quam cū à se repellendo nec quomodo
libet communicando. Non est odium in af-
fectu sensibile sicut in nobis est, adversus odiosos:
sed est odium in effectu; id est, ita se ge-
rit adversus superbū, sicut in adversarium
& odiosum; neque tantum non acceptat eius
cultum & preces; sed odit quodammodo ac
detestatur.

Hom. i. su-
per missus

Estne vero quidquam insipientius & in-
felicitas? quid facies aversa virgine, à qua
omnis despectus intereat necesse est: sicut ab
illa omnis aspectus impossibile est ut pereat?
Recole quæ supra dicta sunt in hanc senten-
tiam, & sanctum audi Bernardum, ubi post
multa de virginitate & humilitate sanctissi-
mæ matris: Si non potes, inquit, virginitatem
humilis, imitare humiliatem Virginis. Lauda-
bilis virtus, virginitas, sed magis necessaria hu-
militas. Illa consultatur, ista precipitur: ad illam
invitarris, ad istam cogoris: de illa dicitur, qui
potest capere capiat; de ista dicitur, nisi quis effi-
ciatur sicut parvulus iste, non intrabit regnum
caelorum. Illa ergo remuneratur, ista exigitur:

potes denique sine virginitate salvare, sine hu-
militate non potes.

Et paulo post: Quid dicas virgo superbes Ma-
ria Virginem se ibilita, gloriatur de humilitate,
& tu negligendo humiliatem, blandiris tibi de
virginitate! Respxit, ait illa, humiliatem an-
cille sue: Quæ illa? Virgo utique sancta, virgo
fibia, virgo devota: nunquid castior illa? nun-
quid devotior? Aut nunquid tua sorte pudicitia
gratior castitate Marie, ut tu scilicet sine humili-
tate placere sufficias, ex tua, quod illa non posuit
ex sua? Denique, quanto honorabilior es ex sin-
gulari munere castitatis, tanto tibi tu majorere
injuriam facis, quod ejus in te decorum fædas
permixione superbias. Vide quæ plura hic haberet
& expende, quod si virginis tam necessaria est
humilitas, & tam cavenda superbia, quid im-
puro? quid impio?

Properea sic ille idem alibi aptè. Ergo lea-
ti qui custodiunt vestimenta sua munda, videli-
cet simplicitatis & innocentia, si tamen & deco-
rem induere humiliatis adiuvant. Projecto au-
dit quo hujusmodi invenitur: ecce tu pulchra
es amica mea. Utinam vel semel dicas anima
mea, Domine Iesu, ecce tu pulchra es. Utinam
michi humiliatem custodias, nam primam vestem
ego male servarvi. Servus tuus sum ego, nec enim
audeo profiteri amicum, qui testimonium decoris
mei cum repetitione non audio. Sufficit mihi se
semel audiam. Sed quid si & hoc in questione sit?
Seio quid faciam. Venerabor amicam servus, cu-
mulatum in ea decorè deformis homunculus ad-
mirabor, gaudebo ad vocem sponsi tantam nibi
luminis pulchritudinem admirantis. Quis seit se
saltum ex hoc inveniurus sim gratiam in oculis
amicæ, ut gratia ipsius & ipse inveniar inter ami-
cos? Sic nempe inchoanda est humiliatis
praxis, apnoscendo se superbū, & se humiliando
quod non sis humili. Humiliemus
illi animas nostras. REVERTERE ad Dominam
tuam & humiliare sub manu eius.

Serm. 45.
in Cant.Judith 8.
Gen. 16.

DE PRÆCEPTO QVOD ACCEPISSE

Ait Virgo Deipara ut inhabitaret in Jacob.

Tunc præcepit & dixit mihi Creator omnium. Et qui creavit me, requievit in tabernaculo meo,
& dixit mihi: in Jacob inhabitabit, & in Israel hereditare, & in electis meis mittere radices. Ec. 24.

Haynevs Pars 2.

Hhh

VERI-

VERITAS PRACTICA.

Qui præcepit & dixit B. Virginis ut inhabitaret in Jacob, tibi simul præcepit & dixit, ut quantum velles illam in te habitare, tantum esse velles alter Jacob.

RATIO est, quia quando Deus alligavit finem certis quibusdam mediis, nunc dicitur ita præcepisse media, ut quantum quis vellet finem, tantum velle deberet media.

Sed cum præcepit Beata Virgini ut inhabitaret in Jacob, sic finem alligavit medio, ut non aliter in quoquam Virgo habitaret nisi qui vellet esse ut Jacob.

Ergo tibi simul præcepit & dixit, ut, quantum velles illam in te habitare, tantum esse velles alter Jacob. Quod certe motivum est efficax ad inquirendam & exprimendam similitudinem vite & morum cum antiquo illo Patriarcha.

VIX intelligi potest ratio nisi quibusdam ante prænotatis, quæ si vel breviter proponantur, ita evidenter patet ratio, ut hic aliud non sit opus quam prænotanda illa paulis attingere.

Primum est quod licet nemo seiat, utrum amore an odio dignus sit, utrum salutem prolequatur æternam, aut ab illa sorte excidat: ramen ut cum gratia provocemur vehementius ad capiendam salutis viam, certa quædam ejus impressa sunt vestigia, ut quemadmodum ait S. Bernardus & alibi infra fuisus exponitur, electis consolatio ministretur. Et subtrahatur reprobis excusatio. Cognitus siquidem signis vite, qui quis hæc negligit, manifeste convincetur in vano accipere animam suam. Et pro nihilo habere terram desiderabilem, comprobatur.

Secundum est, quod signa hæc prætulerunt in antiquo illo Patriarcha seu Patriarcharum Judæorum duodecim Patre, qui datus est Jacob & Israel, filius Isaac & frater Esau, unde est illud apud Propheteram & Apostolum, *Jacob dilexi, Esau autem odio habui*, quod primò quidem dictum est de illis duabus fratribus, ac eorum posteris, quantum spectat ad maiorem curam quam Deus præstulit habete de Jacob & de Judæis potius quæ de Esau & de Idumæis qui ab hoc descendunt. Deinde vero translatum est ad electos & reprobos, qui hoc ipso designantur tales esse, quo ad diuersos mores Jacob & Esau vi-

detur proprius accedere, de quibus paulo post.

Terrium observandum est, quod cum Beatissima Virgo Deipara hoc inter alia singulare privilegium habuerit, ut singularem electorum curam susciperet, idcirco illi dictum esse ut in Jacob inhabitaret. Id est, in illis qui similitudine morum Patriarcham Jacob exprimerent, imperium & dominationem exerceret, ut eos regeret, & dirigeret quemadmodum Rebecca Jacob. atq; illi etiam præcipio quodam pietatis cultu moverentur in Sanctissimam illam Virginem velut in suam Matrem, ac futuræ salutis parentem optimam: sicq; ille mutuus pietatis sensus quo & mater filios & filii matrē prosequerentur, esset quædam beata radix æternitatis, sicut gratia dicitur semen futuræ gloriae. Et in electis mitti radices.

Quartum, quod advertas, est, sic dictum esse B. Virginis ut simul etiam præceptum fuerit inhabitare in Jacob. Tunc præcepit, inquit, & dixit mihi, hoc est, sic decretum est apud Deum, sic firmum fixumq; est, ut in similibus Jacob inhabitantem, tanquam si præceptum esset impositum, cui observando proinde sic astrieta sum ut m̄hi non liceat in aliis inhabitare. Aut Jacob similis inveniam oportet aut faciam, præceptū est & non præteribo.

Quintum, quod proprius Veritatem propositam spectat, hinc planè sequitur, quod quantum quis velit in se sanctam inhabitare Deiparam, tantum oportet ut velit esse alter Jacob, quia talis illa non faciet nisi volenter: & qui talis est noluerit, nunquam in eo Dei Mater inhabitabit. Quod ut firmius apprehendatur, dicitur etiam esse simul præceptum cuicunq; volenti hanc sanctam Virginis curam & inhabitacionem, ut le vita & moribus velut Jacob exhibeat. Nam est quoddam veluti medium sic à Deo institutum ad illum finem consequendum, & quandoquidem non potest aliter Virgo in quoquam habitare quæ talis esse nolit. Sicut cum præceptum est Apostolis ut neminem nisi baptizatum & penitentem absolverent a peccatis, simul etiam præceptum est omnibus qui absolvi cuperent, ut baptizari vellent & penitire; cū aliqui illi aliter nullos possent absolvere. Sic plane cum præcipitur B. Virginis ut in Jacob inhabitet, præcipitur etiam omni volenti hanc inhabitationem ut velit esse Jacob, quia medium quoddam est ad illam inhabitatio-

nem

Eccl. 9.

Ser. 2. in
Off. Paſt.In 3. parte
In Nativ.
S. Ioan.Dial. I.
Rom. 9.

nem, sicut baptisma & paenitentia ad peccatorum absolutionem. Certum est autem quod quando Deus sic fines aliquos certis quibusdam mediis attexuit, tam necessarij unicuique praecepit illa media, quam quicquid volet illos fines.

DENIQUE quod sextum & postremum est ad proxim in primis opportunum, restat inquirere, qualis fuerit Iacob, quinam ejus diversi à suo fratre mores, quae nobis cum illo similitudo vel discrepantia.

Septem ex Scripturis colliguntur differentiae morum utriusque fratris, quarum prima his continetur verbis; *Factus est Esau vir gne- rueruendi & homo agricola, Iacob autem vir simplex habuit tabernaculum.* Id est, quantum unus se se foras effundebat, tantum alter se se domi continebat. Magna certe & notanda diversitas.

Secunda est, quod Iacob erat pius ut pater ex multis ab eo erectis altaribus; Esau autem profanus ab Apostolo dicitur. O quantum utriusque intervalum.

Tertia, Iacob erat pudicus quantum illa ferebatur tempora, neque unquam de coniugio cogitavit nisi ex parentum consilio & junctione. Esau vero duxit uxores, que ambo offendebant animum Isaac & Rebecca, unde & fornicatorem eum vocat Apostolus.

Quarta, Iacob suis animi vacabat temperandis appetitionibus, ut apud Labanum serum & laepalias patitur: Esau vero suis indulgebat intemperatiis, unde & arguitur, quod propter unam eam primitivam sua viderit.

Quinta, licet Esau cogitaret interdum de divinis & celestibus: rarius tamen, secundariae quodammodo erant illius curae, cum longemagis adductus esset caducis bonis cumulandis. Iacob vero et si bonis abundaret, non haec erat tamen ejus prima, & principua sollicitudo circa haec bona sibi comparanda, sed potius ut bonorum Parentem omnium coleret, à cuius nutu totus pendebat. Quia quidem differentia videtur apte comprehendenda in diversa benedictione quam à patre Isaac, uterque legitur accepisse. Sic enim dictū Jacob, *Dei tibi Deus de rore cœli, & de pinguedine terra abundantiam frumenti & vini:* Esau vero; *In pinguedine terra & in rore cœli de jasper erit benedictio tua.* Nulla hic mentio Dei; *Et de rore cœli pronuntiatur post pinguedinem terræ,* cum ē contra Iacob, nihil de terra di-

ctum esset nisi post rotem cœli à Deo dandum, quasi diceretur, quod uni primum est, postremum est alteri; qui primus est in mente Iacob cultus Dei, postremus est in Esau. Non propter bona, Deum Iacob colit, sed quia Deum colit, bona consequitur. Esau vero ut bene sibi sit, Deo supplicat, nō tam Deo quam sibi servit. Vide ne disputationem viræ?

Sexta, si forte peccasset Jacob, pœnitiebat eum sui delicti, redibat statim in gratiam cum Deo, & cum hominibus, frequenterque illud ore usurpabat. *Erit mihi Dominus in Deum.* Esau vero post grave crimen admisum, ab aliis parvipendens quod primogenitus vendidisset, *Ibid. 25.* & tamen tibi videretur aliquando relipiscere, non inventit tamen pœnitentis locum, ait Apostolus. Quod certe multis accidit.

Septima deinceps: Iacob suorum talem habebat curam, ut omnes in divino cultu contineret. *Abicite Deos alienos qui in medio vestri sunt.* Esau vero de his tam parvū sollicitus fuit; ut ejus posteri statim a vero Dei cultu defecerint: *Ipsa est Esau pater Idumæorum,* inquit *Ibid. 36.* Scriptura, quasi diceret, parentes corum qui nominati sunt inter infideles. O quantum ab uno in multis boni vel mali derivatur!

Hic est itaq; vita & morum diversus character, qui Iacob ab Esau, qui electos à reprobis, & qui Parthenicos ac veros Virginis Matris cultores à falsis certe discriminet. Quam quisque castus, simplex, sibi vacans & aliis ornatus erit virtutibus, quas in Iacob spectavimus, tantum erit apud illam in gratia, & tantum certitudinis ac firmitatis obtinebit ad æternā salutem consequendam. Non illa sine virtutibus, sed nec virtutes sine illa. Sicut nempe parat illi ad tempus in mente nostra virtutes habitaculum, sic parat illa virtutibus & menti nostræ semperitenum in cœlo domicilium. Non staret cultus Beatæ Virginis sine virtutum præsidio, sed neque virtutes consistenter, aut satis valent apud Filium, nisi cultus accederet sanctissima matris. Hac insigniter nostra virtutes, tantam supra ceteras referunt dignitatem, quanta prope est ipsa Mater super alias creaturem. O pondus virtutis & pretium, quæta est ipsa dignitas divinæ Matris!

Quamobrem et si alia non adesset virtutum commendatio, singulati tamen hoc nomine, quo nobis gratiam Beatissimæ Virginis demerentur, singulariter à nobis essent colēdæ, nō modò quia inde plus nobis referunt menti

Hhh. 2 & va-

Gen. 25.

Hebr. 12.

Gen. 26.

Hebr. 12.

Gen. 27.

& valoris; sed quia nos inde etiam plus adhibemus animi ad roborandas virtutes, quae tanta Matri offerantur & placeant. Neque enim illa minutis virtutibus delectatur sed veris & solidis, non ore, non suspiriis, non hic fusis dantaxat precibus exoratur, sed generoso conflictu cum vitiis, sed constanti castitatis cura, sed invicta salutis comparanda sollicitudine: cum alioquin nisi precibus adjungantur opera, Vox quidem vox Iacob est, sed manus manus sunt Esau. In die Virginis facio, vox quidem vox Iacob est, sed in aliis diebus, manus manus sunt Esau. In templo quidem vel dum orat, vox Iacob est; sed dum alius vacat mu-

Gen. 27.

Die 2.
Aprilis.

neribus, manus sunt Esau.

Perge ultius hanc prosequi perversitatem, & ingemisce tuis animi desultoriis levitatibus. Vir duplex animo inconstans in omnibus Iac. 1. viis tuis. Vide potius ne dimittas legem Matris Prov. 1.

Vide in 3. parte, Die 24. Iunii, ubi ad hæc verba quæ in nativitate S. Ioannis Baptiste dicebantur, Qui putas, puer iste eris, hæc exhibetur veritas.

Sicut prima & puerilis ætas index est securæ vitæ præsentis, ita hæc vita præsens indicium est futuræ post æternitatis.

DE SANCTO FRANCISCO DE P A V L A.

FUNDATORE ORDINIS MINIMORUM.

Ego Minimus in domo Patri mei. Iudicium 6.

VERITAS PRACTICA.

Hic erit verè maximus, qui verè est minimus.

RATIO EST, quia qui maximam in hac vita gratiam seu charitatem, & parem in alia gloriam consequetur, Hic erit verè maximus. Sed qui verè est minimus, maximam gratiam & gloriam consequetur. Ergo hic erit verè maximus.

I. P U N C T U M.

QUæ duæ sunt in domo Domini seu in Christiana familia maximè commendatae virtutes, humilitas & charitas, ex ambae præ cæteris eminent in sancto Francisco de Paula, Fundatore sanctissimi Ordinis PP. Minimorum. Humilitas quidem tanta, ut se suosque omnium MINIMOS & dici & esse vellet: Charitas verò tam sublimis ut unum Deum respiraret, unum eum ab omnibus diligendum vellet, unam charitatem in ore haberet, in corde gestaret & in opere exerceret. Hæc videri possunt fusius in ci^s vita, inde que colligi quo sanctitatis & gloriae perverterit, cum gloria respondeat charitati, sive gratia, & gratia humilitati, unde eruitur hæc univerſalis veritas valde practica & valde ex-

pendenda: Hic erit verè maximus qui verè est minimus.

Ratio quæ affertur est evidens quoad omnes suas partes, nec tanta eger probatione ad intellectum, quanta cōsideratione ad voluntate & affectum. Quid enim clarius ex principiis nostræ religionis quam quod prima propositione dicitur, qui maximam in hac vita gratiam seu charitatem, & parem in alia gloriam consequetur, hic erit verè maximus? Nam cum vera magnitudo rei alieus sit in commensurata proportione ad suam regulam moralis autem nostræ magnitudinis nulla sit alia regula certior quam charitatis & gratiarum etificantis pro hac vita, & gloriae beatificare pro alia; certe qui plus hic gratiae & plus in celo gloriae consequetur, hic divino & humano iudicio dicetur major. Sic inter natos Matth. 11. mulierum non est major Joannes Baptista, quia nullus est gratia sanctior. Sic excellentiorem dicit Apostolus viam charitatis, quia nihil est r. Cor. 12. excellentius ad promerendam gloriam, cuius semen est gratia, & via certa charitas. Sic denique patris sanctus Augustinus, quod tota fuisse quanta quanta est scriptura, continetur: Ille est, & quod pater est quod latet in divinis eloquii, qui charitatem tenet in Carit. moribus. Hinc ille aperte qui orabat, o veritas Deus, sic me unum tecum in charitate perpetua. Tadet